

BARWNIKI I PIGMENTY	N O R M A B R A N Ź O W A	BN-85
	Barwniki syntenowe	6041-07/08
	Oznaczanie koncentracji i odcienia barwników syntenowych	
	do barwienia włókien trójocianowych	Grupa katalogowa 1029

1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest metoda kąpielowa oznaczania koncentracji i odcienia barwników syntenowych w postaci mikroproszku i płynu, przeznaczonych do barwienia włókien trójocianowych.

2. Zasada metody. Oznaczanie polega na barwieniu włókna trójocianowego barwnikiem badanym i wzorcowym w temperaturze 120°C, w ciągu 1 h, przy krotności kąpeli 1:40 lub 1:20 i następnie wzrokowym porównaniu intensywności i odcienia otrzymanych wybarwień.

3. Aparatura

a) Aparat do barwienia umożliwiający otrzymanie temperatury $40 \div 120 \pm 2^\circ\text{C}$, pojemności naczyń do barwienia nie mniejszej niż 100 cm³.

b) Pehametr o dokładności badania do 0,1 jednostki pH.

4. Odczynniki i materiały

a) Niejonowy środek piorący z grupy eterów alkilopolioksyetylenowych, np. Rokanol C-18, roztwór 0,2%.

b) Roztwór piorący przygotowany w następujący sposób: 2 g niejonowego środka piorącego z grupy eterów alkilopolioksyetylenowych, np. Rokanol C-18 i 2 g fosforanu trójsodowego ($\text{Na}_3\text{PO}_4 \cdot 12\text{H}_2\text{O}$) cz. lub węglanu sodowego (Na_2CO_3) odważyć z dokładnością do 0,01 g i rozpuścić w 1 dm³ wody.

c) Kwas octowy cz., roztwór 5%.

d) Dyspergator anionowy, np. Dyspergator NNO wg BN-79/6069-06, roztwór 10%.

e) Włókno trójocianowe w postaci przędzy lub tkaniny.

5. Przygotowanie włókna do barwienia. Próbkę włókna wg 4e), o masie $5 \pm 0,1$ g każda, prać w roztworze

wg 4b) w ciągu 20 min w temperaturze $60 \div 70^\circ\text{C}$, przy krotności kąpeli 1:40. Następnie próbki płukać w ciepłej, potem w zimnej wodzie bieżącej w ciągu 10 min.

6. Przygotowanie kąpeli barwiących. Ilości barwnika badanego i wzorcowego w kąpielach barwiących w zależności od barwy barwnika są podane w BN-83/6041-07/01 w tablicy. Odważyć barwnik badany i wzorcowy w ilości zgodnej z ww. tablicą kol. 3 i 6 z dokładnością do 0,001 g i przenieść ilościowo do naczyń aparatu do barwienia. Do każdego naczynia dodać po 2 cm³ roztworu dyspergatora wg 4 d) i wody o temperaturze $40 \div 45^\circ\text{C}$ do 200 cm³. Kąpiele wymieszać i doprowadzić do pH 5 roztworem kwasu octowego, sprawdzając pH pehametrem.

Dopuszcza się sporządzenie kąpeli barwiących o krotności 1:20 z zachowaniem stężenia dyspergatora 1 g/dm³.

7. Wykonanie barwienia. Do kąpeli barwiących przygotowanych wg p. 6 wprowadzić po 1 próbkę włókna przygotowanego wg p. 5; naczynia umieścić w aparacie, uruchomić go i w ciągu $45 \div 60$ min podnieść temperaturę do 120°C. Barwić w tej temperaturze w ciągu 1 h. Następnie po ochłodzeniu aparatu do temperatury nie wyższej niż 80°C wyjąć próbki i płukać najpierw w ciepłej, potem w zimnej wodzie bieżącej, aż woda płuczająca będzie bezbarwna. Następnie próbki prać w 800 cm³ roztworu wg 4a), w temperaturze $60 \div 70^\circ\text{C}$ w ciągu $20 \div 30$ min. Po tym czasie próbki wyjąć i płukać najpierw w ciepłej, a potem w zimnej wodzie bieżącej tak długo, aż woda płuczająca będzie bezbarwna, po czym próbki wysuszyć.

8. Ocena wyników — wg BN-83/6041-07/01 p. 8 i 9.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA.

2. Normy związane

BN-83/6041-07/01 Barwniki syntenowe. Oznaczanie koncentracji

i odcienia barwników syntenowych do barwienia włókien poliestrowych. Metoda kąpielowa
BN-79/6069-06 Dyspergator NNO

3. Autor projektu normy — inż. Wiesława Stoszek — Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA.

Zgłoszona przez Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Przemysłu Barwników ORGANIKA
Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
jako norma obowiązująca od dnia 1 stycznia 1986 r.
(Dz. Norm. i Miar nr 15/1985 poz. 31)